

Commissie inzake Leerlingenrechten

Beslissing

Nr. 2020/115 van 18 december 2020

Inzake <ouders> optredend als wettige vertegenwoordiger van <leerling>, wonende <adres>
Verzoekende partij,

Tegen <schoolbestuur>, schoolbestuur van <school> , <adres>
Verwerende partij.

Met een verzoekschrift van 27 november 2020 hebben <ouders> klacht ingediend tegen de beslissing van <school> , <adres> om de inschrijving van <leerling> te ontbinden.

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. Op 12 juni 2020 schrijft de verzoekende partij haar zoon <leerling> in, in het 1^e leerjaar A Latijn van <school>. Op 26 juni wordt er een verslag opgemaakt dat toegang geeft tot het buitengewoon onderwijs. De inschrijving wordt een inschrijving onder ontbindende voorwaarde.

1.2. Met een verzoekschrift van 27 november 2020 hebben <ouders> klacht ingediend tegen de beslissing van <school> , <adres> om de inschrijving van <leerling> te ontbinden.

De verzoekende partij kaart in het verzoekschrift in eerste instantie aan dat de inschrijvingsprocedure niet correct is gevolgd. <leerling> werd op 1 september 2020 definitief ingeschreven maar pas op 15 oktober werd het verslag van het CLB samen met de ontbinding 'aangemeld'. De verzoekende partij meent dat er dan een nieuwe inschrijving onder ontbindende voorwaarde dient te volgen of dat de huidige definitieve inschrijving gehandhaafd dient te worden.

Vervolgens gaat de verzoekende partij inhoudelijk in op de motivatie van de school om de inschrijving te ontbinden. De verzoekende partij betwist dat <leerling> nood heeft aan een kleine leergroep want dat weerhoudt <leerling> ervan om te leren omgaan met een grote groep jongeren, uitlokkende situaties,... Ook een-op-eenbegeleiding vindt de verzoekende partij niet wenselijk omdat deze begeleiding dan vastpint op zijn problematiek en negatieve reacties uitlokt.

In het buitengewoon onderwijs mist de verzoekende partij de spontane klassikale interactie en het 'sociaal-emotioneel'-groepsleren en kan evenmin – volgens de verzoekende partij – voldoende uitdaging of stimulering worden gegeven.

Waar leerlingen in de school van de verwerende partij ruimte krijgen om zichzelf te zijn, zou de individuele aanpak en het afdwingen van regels in het buitengewoon secundair onderwijs een voedingsbodem voor ruzies, conflicten en pestgedrag zijn, die men dan medicinaal onder controle tracht te houden.

De verzoekende partij acht het belangrijk voor de motivatie en leervorderingen van <leerling> dat hij een goed zicht heeft op zijn leerdoelen, leervorderingen en leermoeilijkheden en dat hij de kans krijgt betekenisvolle en verrijkende levenservaringen op te doen in het regulier onderwijs.

De verzoekende partij meent dat omgang met een heterogene groep leeftijdsgenoten de gedrags- en emotionele ontwikkeling mee bepalen en dat wie daar niet in mag participeren een ernstig ontwikkelingsrisico loopt. De aanpassingen die hiervoor nodig zouden zijn passen voor de verzoekende partij in de basiszorg, zeker voor de school van de verwerende partij.

De verzoekende partij meent dat <leerling> meer gebaat is met een brede, inclusieve schoolcontext met complexe sociale systemen waar de eisen hoger worden gesteld dan in het buitengewoon secundair onderwijs.

De verzoekende partij vraagt voor <leerling> als aanpassing enkel het feit dat hij op school aanwezig mag zijn en mag participeren en besluit dat er geen verdere redelijke aanpassingen worden gevraagd of noodzakelijk zijn, waardoor de aanpassingen ook niet onredelijk kunnen zijn.

De verzoekende partij reageert tenslotte nog op het schrijven van het CLB (cfr. infra). De verzoekende partij geeft daarin aan niet tegen aanpassingen en maatregelen te zijn en stelt zich de vraag hoe het onderwijslandschap en de school van de verwerende partij zich zodanig kan heroriënteren en herorganiseren opdat de noodzakelijke aanpassingen niet meer nodig zouden zijn. De verzoekende partij geeft eveneens aan dat de leerwinst van <leerling> en de klas primordiaal zijn en dat wat goed is voor <leerling> ook de klas ten goede komt. De verzoekende partij vindt het ook een denkfout dat <leerling> niet zelfstandig kan werken, volgens haar moet het functioneren dynamisch bekeken worden doorheen de tijd.

De verzoekende partij stelt dat er geen overleg was tussen 22 september 2020 en 15 oktober 2020 en vindt dan ook dat er onvoldoende rekening gehouden werd met de verwachtingen van de ouders tijdens het hele traject. De verzoekende partij wenst dat <leerling> 'meegesleept' wordt in de juiste richting vertrekkende van waar hij vandaag staat met het perspectief waar hij naartoe wil. Deze vraag werd niet gesteld tussen 22 september 2020 en 15 oktober 2020.

De verzoekende partij bezorgde de Commissie inzake Leerlingenrechten ook de mededeling van een niet-gerealiseerde inschrijving, het verslag van het M-decreet, alsook een vonnis van de jeugdrechtbank, uitgesproken op 11 januari 2019.

1.3. Op 16 december 2020 heeft de verwerende partij haar verweerschrift overgemaakt aan de Commissie inzake Leerlingenrechten.

In haar verweerschrift gaat de school van de verwerende partij in op het verzoekschrift zoals het werd overgemaakt aan de Commissie inzake Leerlingenrechten door de verzoekende partij. De school van de verwerende partij schreef <leerling> in op 12 juni 2020. Op 26 juni 2020 werd het verslag M-decreet opgemaakt door <CLB>, de inschrijving werd er bijgevolg één onder ontbindende voorwaarde.

Vervolgens schetst de school van de verwerende partij in haar verweerschrift het volledige traject dat ze met <leerling> heeft doorlopen. De eerste twee weken van het schooljaar sloot <leerling> zo veel mogelijk aan bij de gewone lessen zodat er een beeld kon worden

gevormd van de gewenste en noodzakelijke aanpassingen. Tijdens deze twee weken werd al voor veel vakken gedifferentieerd te werk gegaan, wat de school *de facto* standaard doet. Op basis van die beeldvorming werden voor elk vak aanpassingen gedaan zodat les volgen voor <leerling> in 1A Latijn haalbaar zou zijn. Het overzicht van deze aanpassingen werd ook overgemaakt aan de Commissie inzake Leerlingenrechten. Op deze manier probeerde de school van de verwerende partij zowel het welbevinden als de leerwinst van <leerling> te vergroten. De school werd hierin ondersteund door het CLB, het ondersteuningsnetwerk en de dienst Competentiebegeleiding van Katholiek Onderwijs Vlaanderen.

Bij de toelichting van deze aanpassingen aan de verzoekende partij, wenste deze in eerste instantie geen aanpassingen. Uiteindelijk gaf de verzoekende partij dit alsnog een kans. Deze aanpassingen werden een maand gevolgd door de leerkrachten maar de school van de verzoekende partij kwam tot de conclusie dat deze aanpassingen niet proportioneel waren en ook niet het gewenste resultaat gaven. De school van de verwerende partij geeft aan dat de verzoekende partij niet positief staat ten aanzien van de aanpassingen naar inhoud en dat dit ervoor zorgt dat ook <leerling> moeite heeft met deze aanpassingen en boos wordt bij het aanbod aan aangepaste leerstof. Ondanks aangepaste evaluatie bleven de resultaten van <leerling> heel zwak, wat de school van de verwerende partij voor het welbevinden en zelfbeeld van <leerling> enorm nadelig vindt.

Door de individuele begeleiding die, ondanks de doorgedreven differentiatie, nog steeds nodig is, kunnen ook de leerplandoelstellingen van de andere leerlingen onvoldoende bereikt worden, waardoor de school van de verwerende partij deze aanpassingen niet proportioneel acht.

De school van de verwerende partij betwist evenzeer dat er geen gelijkwaardige alternatieven zouden bestaan voor <leerling>, bijvoorbeeld 1A zonder Latijn of 1B binnen het gewoon secundair onderwijs. Op 15 oktober 2020 ging de school van de verwerende partij ervan uit dat <leerling> snel naar een andere school zou gaan. Er werd geen aangepaste leerstof meer voorbereid maar <leerling> kreeg wel nog steeds extra hulp en individuele begeleiding bij het maken van taken, oefeningen en toetsen. Omwille van het welbevinden van <leerling> publiceerde de school van de verwerende partij bij slechte resultaten deze niet op het elektronisch leerplatform. De school van de verwerende partij stelt dat <leerling> nood heeft aan individuele leerinhoud, een kleine klasgroep met individuele begeleiding en succeservaringen waar de school geprobeerd heeft aan tegemoet te komen. De verzoekende partij vroeg herhaaldelijk om <leerling> dezelfde leerinhoud aan te bieden als de klasgenoten.

Omdat de verzoekende partij in haar verzoekschrift regelmatig verwijst naar het pedagogisch project van de school schetst de verwerende partij in haar verweerschrift kernachtig dat pedagogisch project van de school met de kernbegrippen Compagnie, Comfort en Kompas. Welbevinden en de ontwikkeling van een positief zelfbeeld vindt de school heel belangrijk. Zij merkte in gesprekken met de verzoekende partij dat zij dat niet belangrijk vindt, waardoor het voor de school van de verwerende partij heel moeilijk is om een evenwicht te vinden tussen het eigen pedagogisch project, de wil om <leerling> te helpen en de vraag van de verzoekende partij om met het welbevinden geen rekening te houden.

De school van de verwerende partij heeft echter de indruk dat de alternatieven die <leerling> een beter welbevinden zouden bezorgen ten onrechte worden gedemoniseerd. De school van de verwerende partij erkent de kwaliteiten van <leerling> en meent dat deze beter ontplooid zouden worden in een andere richting (1B of 1A zonder Latijn). In de huidige klas – met een relatief homogene klasgroep – vreest de school van de verwerende partij dat <leerling> – ondanks alle inspanningen en aanpassingen - niet zal opgroeien tot een volwassene met een positief zelfbeeld. Het louter aanwezig zijn op school – wat de verzoekende partij vraagt – strookt niet met het pedagogisch project van de school waar bij inschrijving mee is ingestemd, waarbij men ernaar streeft dat iedere leerling zich goed voelt.

De verwerende partij bezorgde de Commissie inzake Leerlingenrechten ook de motivatie bij de ontbinding van de inschrijving (met het verslag van het overleg over de ontbinding, waarin de wensen van <leerling> zijn opgenomen), alsook het overzicht van de gemaakte aanpassingen tussen 15 september en 15 oktober 2020.

1.4. Ook <CLB> bezorgde de Commissie inzake Leerlingenrechten nog een schrijven als reactie op het verzoekschrift. Het CLB begeleidt <leerling> al sinds de kleuterschool. Zowel bij de start van het lager als het secundair onderwijs werd een verslag opgemaakt om <leerling> maximale kansen op hulp en ondersteuning te bieden. Het huidige verslag werd opgemaakt en afgeleverd op 26 juni 2020. Het CLB geeft aan dat de verzoekende partij er in het verzoekschrift van uitgaat dat er slechts 2 opties zijn voor <leerling>: 1A met Latijn of 1ste jaar BuSO OV4 T3, wat bijzonder zwart-wit is. Er zijn voldoende secundaire scholen die een meer geschikt aanbod hebben voor <leerling> dan 1A met Latijn (1A zonder Latijn of 1B). Door de complexe gedragsproblemen van <leerling> wordt les volgen in een gewone klas zeer moeilijk, waardoor hij recht heeft op intensieve ondersteuning in het gewoon onderwijs. Het CLB geeft aan dat de verzoekende partij geen ondersteuning wenst en dat het overkomt alsof enkel een *pro forma* plaats gewenst is op een school die hij idealiseert. Dit blokkeert volgens het CLB de ontwikkeling tot jongvolwassene die beschikt over passende competenties en vaardigheden om zijn leven uit te bouwen. De verzoekende partij betwist de nood aan individuele begeleiding maar ondertussen is opnieuw gebleken dat <leerling> zonder extra individuele sturing niet start aan opdrachten. Deze sturing heeft hij ook nodig om een opdracht verder te zetten of af te werken. Het CLB geeft aan dat <leerling> op het overleg in oktober zelf gezegd heeft dat de huidige richting niet haalbaar is voor hem, dat hij dat verwacht had en dit ook zo ervaart. Deze continue confrontatie doet bij hem frustratie groeien met een negatief effect op zijn eigenwaarde en risico op sociale isolatie. Door het feit dat de verzoekende partij geen aanpassingen vraagt, ontkent de verzoekende partij manifest de moeilijkheden die de school van de verwerende partij bij <leerling> opmerkt. Het CLB geeft aan dat <leerling> beseft dat hij aansluiting mist met de klasgroep, waardoor zijn frustratie stijgt, wat zich op een negatieve manier uit.

2. Over de ontvankelijkheid van de klacht

Overwegende dat de klacht inzake de weigering tot inschrijving naar de vorm en binnen de termijn regelmatig is ingesteld.

3. Over het procedureverloop

3.1. Er werden geen leden van de Commissie inzake Leerlingenrechten gewraakt.

3.2. De verzoekende partij, de verwerende partij en het CLB werden op 8 december 2020 per e-mail geïnformeerd over de zitting van 18 december 2020 van de Commissie inzake Leerlingenrechten. Omwille van de maatregelen tegen de verspreiding van het coronavirus verloopt de zitting digitaal en kunnen de partijen enkel op een alternatieve wijze worden gehoord. De Commissie inzake Leerlingenrechten vraagt de partijen of zij akkoord gaan met deze alternatieve werkwijze. De verzoekende partij krijgt de kans om haar verzoekschrift desgewenst per mail toe te lichten en de verwerende partij wordt gevraagd om haar verweerschrift per mail te bezorgen, beide uiterlijk tegen 16 december 2020 om 12 uur. De ontvangen stukken worden door het secretariaat van de Commissie inzake Leerlingenrechten aan de partijen bezorgd.

3.3. De verzoekende partij en de verwerende partij stemmen in met de alternatieve werkwijze voor de behandeling van de klacht tegen de niet-gerealiseerde inschrijving van

<leerling>.

3.4. De verzoekende partij, de verwerende partij en het CLB worden ter zitting via digitaal videogesprek door de leden van de Commissie inzake Leerlingenrechten gehoord.

Tijdens de zitting wordt in eerste instantie <leerling> zelf gehoord. Wanneer hem gevraagd wordt wat hij zelf wil, dan verklaart hij graag in "Latijn", de klas en de school te blijven. Het leren van de Latijnse woordenschat en de bijhorende cultuur interesseert hem.

De *verzoekende partij*, vertegenwoordigd door beide ouders, bevestigt vervolgens bovenstaand feitenrelaas en voegt er nogmaals aan toe dat de verzoekende partij begrijpt dat er op dit moment aanpassingen noodzakelijk zijn, maar dat hij verwacht dat de school zich op termijn zo organiseert dat noodzakelijke aanpassingen niet meer nodig zijn. De drempels die er nu zijn, worden overwonnen door hulpmiddelen, de verzoekende partij vindt het beter de drempels zelf weg te werken.

De verzoekende partij klaagt vervolgens aan dat er geen overleg is geweest tussen 22 september en 15 oktober 2020, en dat ze pas een schema met de gemaakte afspraken heeft ontvangen op 15 oktober, wanneer beslist werd de inschrijving te ontbinden. De verzoekende partij vindt dat er onvoldoende werd gepolst naar haar verwachtingen.

De verzoekende partij keurt het eveneens niet goed dat <leerling> tijdens de lessen uit de klas wordt gehaald. Ze gelooft dat <leerling> op die manier belangrijke leerstof mist. Deze ondersteuning dient te gebeuren in de pauzes of buiten de lessen. De verzoekende partij ziet het individueel aangepast curriculum (IAC) als een open concept, waarbij <leerling> van nul kan beginnen, en dat stapsgewijs wordt opgebouwd en geleidelijk aan vorm krijgt. Bij de invulling van dit IAC legt de school van de verwerende partij de nadruk op het welbevinden, terwijl de verzoekende partij vooral leerwinst belangrijk vindt.

De verzoekende partij ziet het vak Latijn als een meerwaarde: het vak biedt een goede basiskennis, en de routine om woorden uit het hoofd te leren is belangrijk voor <leerling>. <leerling> houdt van het vak Latijn en wil graag in zijn huidige studierichting, klas en school blijven.

De *verwerende partij*, vertegenwoordigd door <naam>, directeur en <naam>, adjunct-directeur en bijgestaan door <naam>, vertrouwenspersoon van Katholiek Onderwijs Vlaanderen, bevestigt bovenstaand feitenrelaas. Ze voegt er nog aan toe dat het erg moeilijk was om tot afspraken te komen met de verzoekende partij, omdat zij niet akkoord was met de aanpassingen die door de school van de verwerende partij werden voorgesteld. Zo wilde de verzoekende partij niet dat de leerstof werd aangepast.

Waar de verzoekende partij aangeeft het jammer te vinden dat er geen contact was tussen 22 september en 15 oktober, geeft de school van de verwerende partij aan dat ze meermaals tevergeefs geprobeerd heeft om contact op te nemen met de verzoekende partij. De weken tussen 22 september en 15 oktober werden benut om de uiteindelijk gemaakte afspraken een kans te geven. Via Smartschool ontving de verzoekende partij steeds de schoolresultaten en feedback. De school van de verwerende partij bleef ook altijd bereikbaar voor vragen.

De verwerende partij geeft aan dat <leerling> moeite heeft met de slechte schoolresultaten, en dat de impact hiervan op zijn zelfbeeld steeds groter wordt. De aanpassingen die de school gedurende de eerste zes weken van het schooljaar heeft gedaan zijn niet toereikend om tot resultaten te komen, waarbij <leerling> geen succeservaringen kan opdoen. De verwerende partij ziet niet de mogelijkheid om redelijke aanpassingen te doen waardoor <leerling> wel zou kunnen openbloeien en zich goed zou kunnen voelen in de klas. De school van de verwerende partij wil <leerling> zien opgroeien tot een jongvolwassene met een positief zelfbeeld.

<leerling> kreeg inderdaad begeleiding van het ondersteuningsnetwerk en werd daarbij – zoals elke leerling met een verslag - zowel begeleid in de klas zelf als individueel door de ondersteuner. Elke leerling is ook anders, en er wordt steeds gezocht naar de juiste begeleiding voor de leerling.

Het CLB wordt vertegenwoordigd door <naam>, vestigingscoördinator en <naam>, psychologe. Tijdens de zitting schetst het CLB het traject dat ze met <leerling> hebben doorlopen sinds de kleuterschool en hoe het huidige verslag tot stand is gekomen met instemming van alle partijen zodat <leerling> de ondersteuning zou krijgen die hij verdient. In reactie op de verzoekende partij geeft <naam> aan dat ze onder meer op 8 oktober geprobeerd heeft om de verzoekende partij telefonisch te contacteren, om te vragen op welke manier de ouders aan de slag zijn gegaan met de gemaakte afspraken, en om een nieuw overleg in te plannen. Het CLB heeft geen reactie ontvangen van de verzoekende partij.

Het CLB voegt ook toe dat de school van de verwerende partij grote inspanningen heeft geleverd om <leerling> zo goed mogelijk op te vangen. Ook de aangeboden individuele ondersteuning door het ondersteuningsnetwerk was met zes à zeven lessen per week bovengemiddeld. Deze ondersteuning werd ingezet om de school en de leerkrachten te ondersteunen in de aanpassingen die nodig waren. Het CLB merkt ook op dat de verzoekende partij geen voorstander was van deze individuele ondersteuning. Het CLB is bezorgd dat de richting Latijn <leerling> geen ontwikkelingsmogelijkheden kan bieden, en dat de kennis Latijn <leerling> niet genoeg kan bijbrengen om hem te laten opgroeien tot een zelfredzame volwassene.

4. Over de gegrondheid van de klacht inzake weigering tot inschrijving

4.1. Artikel 110/11, §2 van de Codex Secundair Onderwijs bepaalt dat een schoolbestuur van een school voor gewoon onderwijs leerlingen die beschikken over een verslag dat toegang geeft tot het buitengewoon onderwijs of tot het volgen van een individueel aangepast curriculum onder ontbindende voorwaarde inschrijft.

Datzelfde artikel bepaalt dat de school op basis van het overleg met de ouders, de klassenraad en het CLB, binnen een redelijke termijn na de inschrijving en uiterlijk binnen 60 kalenderdagen na de effectieve start van de lesbijwoning beslist of de aanpassingen die de leerling nodig heeft proportioneel dan wel disproportioneel zijn.

Als de school na het overleg de aanpassingen die nodig zijn om de leerling mee te nemen in het gemeenschappelijk curriculum of studievoortgang te laten maken op basis van een IAC, disproportioneel acht, wordt de inschrijving ontbonden.

De Commissie stelt vast dat de school alle procedurele stappen heeft doorlopen en inspanningen heeft gedaan om <leerling> mee te nemen in een IAC.

De Commissie moet in het dossier echter vaststellen dat de ouders en de school desondanks een verschillende visie hebben over de aanpassingen die nodig zijn en de behoefte aan en inhoud van het IAC voor <leerling>.

Deze verschillen in visie over de doelstellingen bemoeilijken in ernstige mate de communicatie met betrekking tot het IAC, de noodzaak eraan en de doelstellingen ervan, en de inzonderheid door de verzoekende partij gewenste dan wel noodzakelijke redelijke aanpassingen. Zij maken in de context van het voorliggend verzoek aldus desgevallend het op één lijn brengen van de uitwerking van het IAC en de ertoe vereiste aanpassingen niet in redelijkheid mogelijk.

De Commissie inzake Leerlingenrechten oordeelt bijgevolg, op basis van de voorliggende stukken en de hoorzitting, dat er is voldaan aan de voorwaarden van artikel 110/11 §2 van de Codex Secundair Onderwijs om de inschrijving onder ontbindende voorwaarde van <leerling> te ontbinden.

De Commissie sluit een toekomstige mogelijkheid om <leerling> verder mee te nemen in een IAC in het gewoon onderwijs niet uit. Hiertoe is evenwel de mogelijkheid vereist om het verschil/de verschillen in verwachtingen over de doelstellingen van de aanpassingen en verwachtingen te overbruggen. Ook een voldoende onbevangen communicatie met betrekking tot de visie op de hiertoe mogelijke en vereiste aanpassingen is hiertoe een noodzaak.

4.2. In de onderhavige zaak hebben zich geen feiten of handelingen voorgedaan die de Commissie inzake Leerlingenrechten ertoe noopt aan de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming een terugvordering of inhouding van werkingstoelagen te adviseren.

Het niet uitvoeren van de uitspraak van de Commissie inzake Leerlingenrechten in deze zaak kan aanleiding geven tot een advies aan de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming tot een terugvordering of inhouding van de werkingstoelagen.

BESLISSING

Gelet op de Codex Secundair Onderwijs, inzonderheid artikel 110.

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 27 september 2002 betreffende de Commissie inzake Leerlingenrechten

Gelet op het ministerieel besluit van 4 maart 2003 houdende de aanstelling van de voorzitter en de leden van de Commissie inzake Leerlingenrechten zoals gewijzigd

Gelet op het huishoudelijk reglement van de Commissie inzake Leerlingenrechten van 11 juni 2012.

Na beraadslaging

Met eenparigheid van stemmen,

Enig artikel.

De klacht van 27 november 2020 inzake weigering van <leerling> door <school> , <adres> is ontvankelijk en ongegrond.

Aldus uitgesproken te Brussel op 18 december 2020.

De Commissie Leerlingenrechten was samengesteld uit:

De heer Bertel De Groote, voorzitter,
De heren Bengt Verbeeck, Jan Fiers, Joël Boussemaere, Patrick Vandelanotte en Hugo Deckers, effectieve leden,
De heer Jean-Marie Marchand, plaatsvervangend lid,
De secretaris mevrouw Eline De Neef.

Opgemaakt in twee originele exemplaren, waarvan één exemplaar voor elke partij

De secretaris

De voorzitter

E. DE NEEF

B. DE GROOTE